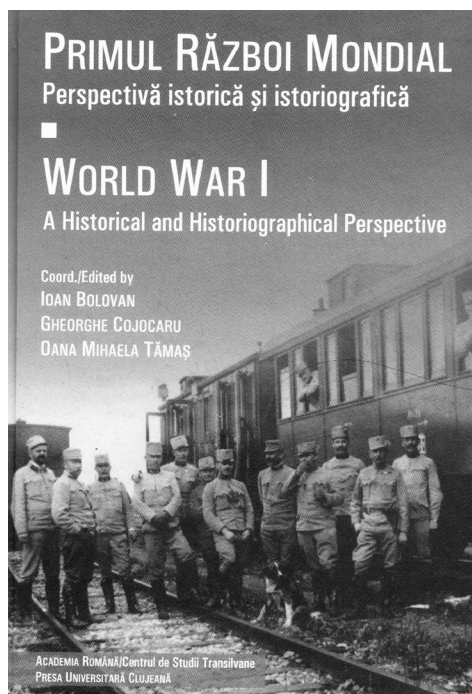

RECENZII ȘI PREZENTĂRI

PRIMUL RĂZBOI MONDIAL DIN PERSPECTIVĂ ISTORICĂ ȘI ISTORIOGRAFICĂ

**Primul Război Mondial: perspectivă istorică și istoriografică /
The First World War: in historical and historiographical perspective.**
Coordon.: Ioan Bolovan, Gheorghe Cojocaru, Oana Mihaela Tămaș,
Cluj-Napoca: Editura Academia Română, Centrul de Studii Transilvane,
Presa Universitară Clujeană, 2015, 588 p.

Editat cu prilejul împlinirii unui secol de la declanșarea Primului Război Mondial,- un conflict la scară planetară ce a fost numit și „Marele Război” sau „Războiul care avea să pună capăt tuturor războaielor”,- volumul *Primul Război Mondial – perspectivă istorică și istoriografică/World War I in a Historical and Historiographical Perspective* reprezintă un răspuns al istoricilor de pe ambele maluri ale Prutului la inițiativa celor mai înalte autorități ale României (Hotărârea de Guvern nr. 24/2014 ROMÂNIA 100), ce pune bazele unui proiect național major, în cadrul căruia, pe parcursul următorilor ani, știința istorică românească să se mobilizeze și să se consolideze în jurul unor valori naționale și europene.

Marcarea unui secol de la izbucnirea Primului Război Mondial a fost un bun prilej de întâlnire a celor interesați de subiect – la Cluj-Napoca, în cadrul Conferinței Internaționale organizate de către Universitatea Babeș-Bolyai, Centrul de Studii Transilvane al Academiei Române și Institutul de Istorie al Academiei de Științe a Moldovei cu genericul „Primul Război Mondial – perspectivă istorică și istoriografică” (3-5 iunie 2014). Conferința, parte integrantă a programului guvernamental ROMÂNIA 100, și-a propus să reevalueze evenimentele de la debutul cărora am marcat recent un secol, să estimeze consecințele războiului ce s-a dovedit a fi o ruptură decisivă cu vechea ordine mondială, urmărind, totodată, evoluțiile europene de după 1918.

Prin cele 47 de studii, structurate în patru secțiuni (*I. De la surse la scrisul istoric; II. Politică și diplomatie; III. Pe linia frontului; IV. În spatele frontului*), volumul reușește să acopere o seamă de goluri ale istoriografiei românești despre „Marele Război” și să deschidă noi perspective și orizonturi de cercetare pentru unele subiecte puțin studiate sau chiar ignorate până recent.

Coordonatorii volumului – prof.univ. dr. Ioan Bolovan, prof. univ. dr. hab. Gheorghe Cojocaru, dr. Oana Mihaela Tămaș – menționează că în prima secțiune sunt abordate subiecte oarecum clasice cu privire la originile războiului, dar în celelalte sunt dezvoltate teme ce relevă imaginea complexă a conflagrației atât pornind de la presa vremii, cât și prin prisma memoriilor celor care au trăit într-o formă sau alta experiența Marelui Război. Cea de-a treia secțiune a volumului aduce în prim-planul studiului nu doar operațiunile militare propriu-zise și desfășurarea lor, ci și oamenii care au participat la ele: de la soldați și preoți militari, la comandanți și politicieni. Ultima secțiune prezintă Marele Război prin prisma celor din spatele frontului, autorii abordând teme dintre cele mai diverse și actuale, începând cu biserica, societatea, economia, medicina și ajungând până la familie, cu ai săi orfani și invalizi de război.

În cuprinsul volumului au fost incluse o serie de studii ale cercetătorilor din cadrul Institutului de Istorie al Academiei de Științe a Moldovei, ce abordează situația Basarabiei și a Bucovinei în anii Primului Război Mondial: dr. hab. Gheorghe Cojocaru (*Constantin Stere și problema Basarabiei în contextul discuțiilor privind orientarea externă a României înainte de intrarea sa în război*), dr. Maria Danilov (*Problema Basarabiei în corespondența diplomatică secretă din 1914-1916 din arhivele Rusiei țariste*), dr. Constantin Ungureanu (*Proiecte și propuneri de împărțire a Bucovinei în timpul Primului Război Mondial*), dr. Gheorghe Negru (*Decretarea „stării de război” în Basarabia în 1914 și contracararea „curentului românofil”*), dr. Dinu Poștarencu (*Acte banditești comise de militarii ruși în Basarabia. 1917 - începutul anului 1918*).

În ansamblu, volumul *Primul Război Mondial – perspectivă istorică și istoriografică* reprezintă un bilanț cvasiexhaustiv al investigațiilor românești în domeniu, efectuate pe parcursul celor 100 de ani de la declanșarea Marelui Război, reușind, totodată, să traseze unele linii directoare de actualitate pentru cercetări ulterioare. Este, indiscutabil, meritul autorilor volumului de a fi reușit să surprindă o lume atât de diversă și complexă precum cea a Primului Război Mondial, oferind în egală măsură cercetătorilor preocupați de problematica respectivă, dar și marelui public, un instrument util și sigur de cunoaștere a unei perioade extrem de importante atât pentru istoria românilor și României în acei ani, cât și pentru spațiul cultural european în general.

dr. hab. Nicolae ENCIU